

Kuortaneen kunta

arviointikertomus vuodelta 2021

tarkastuslautakunta 31.5.2022

Kunnanvaltuustolle

1. Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tehtävän suorittamiseksi tarkastuslautakunta on perehtynyt valtuuston asettamiin tavoitteisiin ja kunnanhallituksen toimintakertomuksessa esittämään tavoitteiden toteutumista koskevaan raportointiin. Arviointi perustuu kunnanhallituksen toimintakertomustietoihin, tarkastuslautakunnan haastatteluissa saatuihin tietoihin ja havaintoihin, asiakirjoihin sekä tilintarkastajan raportteihin. Tarkastuslautakunnan arviointi on jälkikäteisarviointia. Tarkastuslautakunnan arvioinnin tulokset raportoidaan valtuustolle vuosittain annettavassa arviointikertomuksessa. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöskokouksen yhteydessä.

Kunnanvaltuusto on valinnut kokouksessaan 9.8.2021 tarkastuslautakuntaan toimikauttaan vastaavaksi ajaksi seuraavat jäsenet:

	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Puheenjohtaja	Hanna Yli-Kuha	Marita Jokiahö
Varapuheenjohtaja	Seppo Palomäki	Tapio Laaja
Jäsen	Mauno Sippola	Jari Kamunen
Jäsen	Heikki Immonen	Jarmo Ala-Kurikka
Jäsen	Eila Kuusisto	Marita Mäki-Kahra

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 12.4.2021 § 15 valinnut tilintarkastajaksi toimintakaudelleen tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:n. Kunnan vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut JHT, HT Ilari Karhu ja 25.10.2021 alkaen JHT, HT Helena Järvenpää. Vastuunalaisen tilintarkastajan sijaisena on toiminut 1.2.2022 alkaen JHT, KHT Elina Pesonen. Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2021 arviointia varten vuonna 2022 kertaan. Tilivuoden päättymisen jälkeen tarkastuslautakunta on vuonna 2022 kokoontunut 4 kertaa. Sihteerinä kokouksissa on 1.2.2022 alkaen toiminut KPMG Oy Ab:n asiantuntija Marju Erkkilä. Tarkastuslautakunta on laatinut arviointisuunnitelman, joka on toiminut pohjana lautakunnan työskentelylle. Lautakunnan työ on pohjautunut kunnallisen päätöksenteon, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden seurantaan ja tarkasteluun, viranhaltijahaastatteluihin.

Tilintarkastaja on toimittanut tarkastuslautakunnalle vuoden 2021 tarkastusohjelman sekä antanut tarkastuslautakunnan kokouksissa tarkastuslautakunnalle tietoja tilintarkastuksen etenemisestä sekä esitellyt väliraportin ja tarkastusraportin tilintarkastuksesta.

Painopistelautekunnat vuodelle 2021: Tekninen lautekunta ja ympäristölautekunta

2. Edellisen vuoden arviointihavainnoille tehdyt toimenpiteet

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä arviointikertomuksen jälkiseurantaa. Keskeistä arviointityön merkityksen kannalta on se, miten arviointikertomusta ja sen sisältöä käsitellään valtuustossa ja miten arviointia hyödynnetään kunnan toiminnassa.

Kunnanhallitus on antanut tarkastuslautakunnalle 11.5.2021 vastauksen tarkastuslautakunnan selvityspyyntöön liittyen Kuusiolinnan osakekaupan valmisteluun ja täytäntöönpanon prosessiin sekä sisäisen valvonnan toimivuuteen sopimusasioissa. Tarkastuslautakunta toteaa, että Kuusiolinnan osakekauppa on toteutunut ja asiaan saatu asianmukainen selvitys. Tarkastuslautakunta toteaa, että myös lääkärikorvauksiin ja lisälaskuihin liittyvä riita-asia on saatu sovittua.

Kuntalain 121 §:n mukaisesti kunnanhallituksen on annettava valtuustolle lausunto toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Kunnanhallitus ei ole käsitellyt vuoden 2020 arviointikertomuksen kommentteja ja toimenpiteitä.

3. Viranhaltijoiden kuuleminen

Tarkastuslautakunta on kokouksissaan kuullut seuraavia viranhaltijoita:

- kunnanjohtaja Teemu Puolijoki
- tekninen johtaja Martti Ranta
- ympäristöpäällikkö Jukka Kotola
- sivistysjohtaja-rehtori Sanna Koivisto
- hallintojohtaja Jaana Salo
- elinkeinovastaava Aapo Petäjäniemi

Viranhaltijoita on kuultu valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisen osalta sekä muissa ajankohtaisissa asioissa.

4. Talouden arviointi ja toteutuminen

4.1 Talousarvion toteuma

Kuortaneen kunnan talous toteutui budjetoitua paremmin ja ylijäämää syntyi poistojen sekä varausten ja rahastojen muutosten jälkeen 3,36 milj. euroa. Talousarvio oli laadittu 79 tuhatta euroa alijäämäiseksi. Talousarvion ylitys johtuu tilivuonna toteutuneen Kuusiolinna Terveys Oy:n osakekaupan myyntivoiton vaikutuksesta. Osakekaupan toteutuminen on huomioitu lisätalousarviossa ja muutosten jälkeen tilikauden tulos arvioitiin 2,5 milj. euroa ylijäämäiseksi. Talousarviossa vuosikatteeksi oli arvioitu 1,04 milj. euroa. Tilinpäätöksessä vuosikate oli 1,4 milj. euroa. Verotuloja kertyi n. 11,9 milj. euroa, n. 682 tuhatta euroa enemmän kuin oli budjetoitu. Talousarvio ylittyi 6,1 % vertotulojen osalta. Valtionosuuksia kertyi n. 14,4 milj. euroa, talousarvio alittui 0,7 %. Valtio myönsi kunnille tukea koronasta aiheutuviin kustannuksiin. Valtionosuudet kuitenkin toteutuivat 3 % pienempänä edellisvuoteen verrattuna. Verotulot ovat kasvaneet tasaisesti vuodesta 2018, valtionosuudet odotetusti matalammalla tasolla kuin vuonna 2020.

Toimintatuotot toteutuivat 3,32 milj. eurona. Talousarvio alittui 91 tuhannella eurolla. Toimintakulut toteutuivat 28,2 milj. eurona. Talousarviomuutosten jälkeen alitus oli 59 tuhatta euroa.

Kuusiolinna Terveys Oy:lle myytyjen osakkeiden myyntivoitto n. 3,0 milj. euroa on esitetty satunnaisissa tuotoissa. Tilikauden tulos ja verotulojen toteuman ylitys nousevat esiin merkittävimmin talousarvion poikkeamina.

Taseen loppusumma nousi edellisestä vuodesta 925 tuhatta euroa ollen 33,8 milj. euroa. Ylijäämäinen tilikauden tulos kasvatti kunnan omaa pääomaa 399 tuhatta euroa. Kuortaneen kunnalla ei ole katettavaa alijäämää tilinpäätöksessä. Lainakanta oli tilikauden lopussa 13,6 milj. euroa kasvaen viime vuodesta 1,2 milj. euroa.

Taseen omaa pääomaa on tilikauden aikana oikaistu kirjaamalla voittovaroihin yhteensä 1.267.030,47 euroa vuosille 2016–2020 kuuluneita eriä, jotka on maksettu vuoden 2021 kuluessa. Kyseiset kirjaukset ovat seurausta Kuusiolinna Terveys Oy:n palvelusopimuksen tulkintaan liittyneistä erimielisyyksistä ja muista kesken jääneistä asioista, jotka on sovittu kesällä 2021. Vertailuvuoden tieto poikkeaa sekä kunnan että konsernitaseen osalta.

Investointimenot toteutuivat 2,0 milj. euronä. Investointimenoihin talousarviomuutoksen jälkeen oli budjetoitu 5,2 milj. euroa, joten ero muutettuun talousarvioon on 3,2 milj. euroa.

Lautakunnan keskustelut ja johtopäätös:

Tarkastuslautakunta toteaa, että kulujen osalta talousarviossa on pysytty. Tuottojen osalta arviointi on tehty varovaisesti ja näin ollen ylitykset ovat merkittävämpiä.

Talousarvio 2021 ja -suunnitelma 2021–2023 on laadittu alijäämäiseksi. Taloussuunnitelman tasapainossa on otettu huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Tarkastuslautakunta muistuttaa, että taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

4.2 Talouden tasapainoisuus

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kunnan taseessa on kertynyttä ylijäämää 5,68 milj. euroa. Vuoden 2021 tilinpäätös kasvattaa tilikauden ylijäämän (3,36 milj. euroa) verran taseeseen kertynyttä ylijäämää.

4.3 Vertailu kriisikuntia kuvaavien tunnuslukujen raja-arvoihin

Tunnuslukuja tarkastellaan kuntakonsernin tietojen perustella. Arviointimenettelyyn voi jatkossa joutua, mikäli kertynyt alijäämä/asukas on viimeisimmässä konsernitilinpäätöksessä yli 1000 euroa/asukas ja sitä edeltävässä konsernitilinpäätöksessä vähintään 500 euroa/asukas tai kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena peräkkäisenä vuotena täyttäneet kaikki laissa säädetyt raja-arvot, jotka ovat:

Kriisikuntakriteeri	Raja-arvo	Kuortaneen kunta	Raja-arvo
Kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyjä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen.	< 0	positiivinen	Ei ylity
Tulovero % on vähintään 1,0 % korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (20,02 % + 1 % = 21,02 %)	21,02 %	21 %	Ei ylity
Asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla.	7.454 (2020)	5.855	Ei ylity
4. Kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.	50 %	40,7 %	Ei ylity

Kaavio 1.

Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella. Kertynyt alijäämä/asukas on viimeisimmässä konsernitilinpäätöksessä 2.042 euroa/asukas ja sitä edeltävässä konsernitilinpäätöksessä 1.307 euroa/asukas. Tarkastuslautakunta toteaa, että Kuortaneen kunta ei ylitä uusien kriisikuntakriteereiden raja-arvoja.

Lautakunnan keskustelut ja johtopäätös:

Kuntastrategiaan määritellyt kuntatalouden vahvistamisen määrälliset ja laadulliset tavoitteet ovat pääosin toteutuneet ja kunnan talous on tasapainossa. Kuntakonsernin lainamäärä on tavoitetasoa korkeampi. Tarkastuslautakunta toteaa, että konsernin lainamäärän kasvu on sidoksissa opiskelija-asuntojen rakentamiseen ja on kuntastrategian tavoitteiden mukainen.

5. Toiminnan ja talouden tavoitteiden arviointi

Tarkastuslautakunta on tehnyt tilivuoden aikana arviota toiminnan ja talouden toteutumisesta tulosalueittain sekä kuulemalla tilivelvollisia. Tilinpäätöksestä 2021 on luettavissa jokaisen tulosalueen tarkat toiminta-ajatukset, sitovat tavoitteet, mittarit, arvot ja niissä onnistumiset. Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet melko hyvin. Vuoden 2021 osalta kunnanvaltuustossa sitovuustaso on toimielintaso. Toimintatuotot- ja kulut myönnetään sitovina bruttomääräisinä.

Kuortaneen kunnan strategia

Kuntalain 37 §:n mukaisesti jokaisessa kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista.

Kuortaneen kunta on valtuuston kokouksessa 18.11.2019 hyväksynyt päivitetyn kuntastrategian, jossa Kuortaneen kunnan visioksi on määritelty ”Kuortane on Etelä-Pohjanmaan paras asuinkunta”.

Strategiset päämäärät ovat

- 1) Positiivinen asukas- ja työpaikkakehitys
- 2) Kunnan taloudellisen kantokyvyn vahvistaminen
- 3) Kehittyvä palvelutuotanto

Strategian toimenpiteiden tavoitetilä on asetettu vuodelle 2025 ja se on laadittu kattamaan kuluva valtuustokausi. Mittareissa tavoitetilä on vuosi 2021.

Strategian tavoitteet ja mittarit

Kuntastrategiaan on eritelty 9 eri toimenpidettä, joita seurataan sekä määrällisillä että laadullisilla mittareilla. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota seuraaviin tavoitteisiin:

Lautakunnan keskustelut ja johtopäätös:

Tarkastuslautakunta on saanut kunnanjohtajalta selvityksen kuntastrategian tavoitteiden toteumasta tavoitetilassa 2021.

Kuntastrategiaan määritellyt kuntatalouden vahvistamisen määrälliset ja laadulliset tavoitteet ovat pääosin toteutuneet ja kunnan talous on tasapainossa. Kuntakonsernin lainamäärä on tavoitetasoa korkeampi. Tarkastuslautakunta toteaa, että konsernin lainamäärän kasvu on sidoksissa opiskelija-asuntojen rakentamiseen ja näin ollen linjassa kuntastrategian mukaisten tavoitteiden kanssa.

Kuntastrategiassa muuttoliikkeen vahvistamisen ja palvelujen edelleen kehittämisen toimenpiteet kohdistuvat pääosin lasten ja nuorten palvelurakenteen kehittämiseen. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomioita syntyvyyden laskuun ja muuttoliikkeen kehitykseen mm. paluumuuttajien osalta. Kunnan asukasluku on laskenut edellisvuodesta 15 asukkaalla ja trendi on laskeva. Lautakunnan näkemyksen mukaan Kuortaneen kunnan aikuisväestölle suunnatut palvelut ovat hyvällä tasolla ja suosittelee viestinnän ja markkinoinnin painopistettä laajennettavan tältä osin.

Yleishallinto

Kunnanhallitus vastaa kunnan johtamisen ja toimintojen kehittämisen yleislinjoista, omistajaohjauksesta, tietoturva- ja henkilöstöpolitiikasta. Kunnanhallitus huolehtii sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä paikallisesta ja alueellisesta yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä edistää kunnan vetovoimaisuutta ja elinkeinoelämän kehittymistä.

Dynasty 10 asiakirjahallinnon käyttöönotto siirtyi helmikuulle 2022. Pääkäyttäjä ja avainhenkilökoulutukset on pidetty. Viestinnän kehittämisen tavoitteet on saavutettu. Viestinnän teho ja sivustojen kävijämäärät ovat pysyneet hyvällä tasolla, tapahtumiin on osallistuttu pandemiatilanteen salliessa. Asukastytyväisyys- ja muuttajatutkimuskyselyn tuloksia on hyödynnetty kuntastrategian laatimisprosessissa. Kuortaneen kunta valmistelee uimahallihankkeeseen osallistumista yhdessä Urheiluoipiston kanssa. Hanke on hyväksytty rahoitussuunnitelmaan ja valmistelu jatkuu vuonna 2022.

Lautakunnan keskustelut ja johtopäätös:

Yleishallinnon toiminnalliset tavoitteet on saavutettu ja linjassa kuntastrategian kanssa. Yleishallinnon toimintatuotot ovat ylittäneet talousarvion määrärahan maltillisesti. Toimintamenojen toteuma ei merkittävästi poikkea laaditusta budjetista.

Elinkeinopalvelut

Elinkeinopalveluiden tehtävänä on palvella kunnan yritysalamää monipuolisesti ja joustavasti erilaisten kehittämispalveluiden tuottamisen ja tiedonvälityksen avulla.

Elinkeinopalvelujen toiminnalliset tavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Keskustajaman kehittämishanketta jatketaan vuoteen 2022. Nuoren kesätyöntekijän tuen myöntäminen yrityksille on jäänyt tavoitteesta. Kuurtanes-kyselyn tuloksena suositteluindeksi nousi edellisvuoteen verrattuna.

Lautakunnan keskustelut ja johtopäätös:

Tarkastuslautakunta on tyytyväinen elinkeinopalvelujen kehittämistoimiin ja kiinnittää jatkossa tarkemmin erityisemmin huomiota toiminnallisten tavoitteiden toteumaan.

Sosiaali- ja perusturvapalvelut

Sosiaali- ja perusturvapalveluiden toimintakuluihin budjetoitiin lisätalousarviolla 430 tuhatta euroa. Tästä huolimatta toimintakulut ylittyivät noin 251 tuhannella eurolla. Toiminnallisten tavoitteiden osalta palvelusopimuksen toteuman seurantarayhmä kokoontui tilikauden ensimmäisen puoliskon osalta säännöllisesti.

Lautakunnan keskustelut ja johtopäätös:

Tarkastuslautakunta toteaa, että talousarvion ylityksistä huolimatta sosiaali- ja perusturvapalvelujen budjetti on koronatilanne ja toimialueen muuttuvat tekijät huomioiden toteutunut hallitusti.

Sivistyshallinto

Sivistysosasto järjestää kuntalaisille laadukasta koulutustarjontaa varhaiskasvatuksesta lukiokoulutukseen sekä tarjoaa asukkailleen tasokkaat kirjasto-, kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut. Koronaepidemia on vaikuttanut edelleen sivistyslautakunnan alaiseen toimintaan. Alvarin uusi koulu aloitti toimintansa ja opetustoiminta Leppälän koululla on päättynyt kesällä 2021. Lukiossa otettiin käyttöön uusi opetussuunnitelma. Varhaiskasvatuksessa on yhdistetty varhaiskasvatuspäällikön ja päiväkodin johtajan tehtävät.

Sivistyslautakunnan talousarvio alittui toimintakulujen osalta n. 429 tuhannella eurolla. Toiminnalliset tavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Digitaalisen asiointipalvelun kehittämistyötä jatketaan. Koulutusten ja koulutusvierailujen toteutuksessa on ollut haasteita pandemiatilanteen jatkumisesta johtuen. Perusopetuksen oppilaskohtaiset kulut ovat nousseet johtuen erityisopetusryhmien ja tukipalvelujen lisääntymisestä.

Lautakunnan keskustelut ja johtopäätös:

Tarkastuslautakunta on huolissaan oppilaskohtaisen kustannuksen kasvusta. Huomiota kiinnitetään myös uuden koulun oppilasmäärän ylittymisen vaikutuksiin oppimis- ja työskentely-ympäristössä.

Perusopetuksen tulosalueen toiminnallisena tavoitteena on kouluverkon supistaminen tulevaisuudessa. Syntyvyys on laskussa ja samalla tavoitellaan asukasmäärän kasvua. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että kuntastrategian ja toimialueiden tavoitteet ovat linjassa.

Varhaiskasvatuksen asiakastytyytyväisyyskyselyn hyvien tulosten perusteella toiminnan kehittämisessä on onnistuttu.

Vapaa-aika

Vapaa-aikapalvelujen osalta normaalia tapahtumatoimintaa ja hankkeita on jäänyt toteuttamatta koronaepidemian takia, minkä vuoksi toimintatuottojen toteuma on jäänyt alhaiseksi. Kirjaston lainamäärät ovat kasvaneet hanketoiminnalla on järjestetty lapsille ja nuorille ilmaista harrastustoimintaa.

Lautakunnan keskustelut ja johtopäätös:

Tarkastuslautakunta on tyytyväinen, että toimintaa on voitu järjestää pandemiatilanteen jatkumisesta huolimatta ja liikuntatoimintaa on kehitetty hankerahoituksen avulla.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että vapaa-ajan toiminnan laajuuden ja kohdentamiseen osalta jatkossa toiminnallisten tavoitteiden asettelussa huomioitaisiin monipuolisesti koko väestörakenne. Esimerkiksi ikääntyvien palveluiden järjestäminen on tähän asti toteutunut pitkälti yhdistysten ja järjestöjen toimesta.

Tekninen toimi

Tekninen osasto vastaa kiinteistöjen ja ympäristön kunnossapidosta sekä kunnan kiinteistöihin liittyvistä investoinneista. Toimialueen tulosalueita ovat kuntatekniikan hallinto, tilapalvelut ja yhdyskuntatekniset palvelut. Merkittävimmät investointikohteet ovat olleet Alvarin koulun rakentaminen, Länsirannan saha-alueen puhdistus, lukion liittäminen kaukolämpöverkostoon, Heikkiläntien silta sekä vesi- ja viemäriverkostojen saneeraukset.

Talousarvio on ylittynyt toimintakulujen osalta n. 156 tuhatta euroa, merkittävämpänä tilapalvelujen toimintakulujen 126 tuhannen euron ylitys. Lisätalousarviota ei teknisen lautakunnan osalta ole tehty. Tulosalueiden toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet.

Lautakunnan keskustelut ja johtopäätös:

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota investointien suunnitteluun ja toteuman aktiiviseen seurantaan. Myös valmistelutyön tulisi olla läpinäkyvää ja hoitaa yhteistyössä eri lautakuntien kesken. Erityisesti epävarmassa taloustilanteessa budjetoinnin rooli korostuu ja tähän vaikuttavat tekijät tulisi ottaa monipuolisesti huomioon.

Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunnan yleisenä tehtävänä on edistää hyvää rakennustapaa ja valvoa rakennustoimintaa sekä vastata ympäristönsuojeluun liittyvistä valvonta- ja ohjaustehtävistä. Ympäristölautakunnan alaisen toiminnan merkittävin sisältö muodostuu lakisääteisistä rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun vastuualueista.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnan toiminta-ajatuksen on rakentamisen, kaavoituksen ja maa-ainesten ottotoiminnan ohjaus ja valvonta. Tulosalueen yleisenä tavoitteena on ollut lakisääteisten velvoitteiden toteuttaminen ja monipuoliset palvelut rakentajille.

Sarvinevan tuulivoimakaavaa vietiin eteenpäin ja myöhemmin muutettiin 8 myllylle, kaavan valmistelu aloitettiin uudelleen. Napalan/Hietaharjunkankaan tuulivoimakaavan valmistelut yhdistettiin ja hanke siirtyi tuleville vuosille. Sampolan alueen asemakaavan laajennusta jatkettiin ja siirtyi v:lle 2022. Urheiluopiston alueen kaavamuutos vahvistui.

Uusien asuinrakennusten rakennuslupia on myönnetty 5 kpl vuonna 2021 (11 kpl 2020) ja 2 kpl maatalousrakennuksia. Lupa asioita on päätetty 137 kpl ja näistä rakennuslupia on ollut 41 kpl, toimenpidelupia 48 kpl. Maa-aineslain mukaisia lupia sekä tielautakunnalle kuuluvia tehtäviä on ollut 1 kpl. Rakennusvalvonta on antanut vuoden 2021 aikana 1 kpl lausuntoja. Vuodelta 2020 siirtynyt rakennusjärjestyksen päivitys otettiin käyttöön 2021.

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelun tehtävänä on huolehtia ympäristönsuojeluun liittyvistä valvonta- ja kehitystehtävistä kunnan alueella kestävän kehityksen periaatteen mukaisesti.

Ympäristölautakunta myönsi yhden ympäristö- ja maa-aineslupan ja antoi lausunnon Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolle Suomenselän luonnonystävä ry:n tekemästä hallintopakkohakemuksesta. Avustuksia myönnettiin pääasiassa vesiensuojelua edistäviin toimenpiteisiin yhteensä 25 600 €.

Toiminnalliset tavoitteet ovat pääosin toteutuneet. Tärkeimpänä ympäristönsuojelun valvontaan liittyvien toimintojen sujuva toteutus. Asemakaava Kirkkotien ja Keskustien muutos kaduksi saatiin luonnosvaiheesta ehdotuksen valmisteluun. Kuortaneenjärven pohjoisosan kaavoitus on edennyt vuoden 2021 aikana 1. osan osalta hyväksymisprosessiin.

Lautakunnan keskustelut ja johtopäätös:

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota kaavoitusprosessien tehokkuuteen. Esimerkiksi Kirkkotien ja Keskustien asemakaavamuutos on edennyt hitaasti. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan prosessin hitaus johtuu kuitenkin ulkoisista tekijöistä kuten palveluntarjoajan resursseista.

Kuortaneen tietojen korjaus rakennusrekisteriin ei ole toteutunut tavoiteajassa. Korjaus siirtyy vuodelle 2022 jolle varattu rahaa budjettiin. Kuortaneen kunnan taseessa rakennusten osuus on korkea. Rakennusrekisterin päivityksen yhteydessä tarkastuslautakunta suosittelee kiinteistöstrategian laatimista osana riskienhallintaa.

Henkilöstöraportti

Kunnan vakituinen henkilöstömäärä 31.12.2021 oli 141 henkilöä ja 42 henkilöä toimi sijaisena työ- tai virkasuhteessa. Henkilöstökulut ovat kasvaneet 2,5 % edellisvuodesta.

Sairauspoissaolot ovat lisääntyneet 2867 pv (9,8 pv/hlö) 34,5 % vuoteen 2020 verrattuna.

Lautakunnan keskustelut ja johtopäätös:

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota esimiestyön kehittämiseen ja henkilöstön hyvinvoinnin edistämiseen. Työhyvinvointikyselyjen vastausprosentti on jäänyt merkittävästi tavoitteesta ja alhaisella tasolla. Lautakunta pohtii, olisivatko henkilöstöasioihin liittyvien tavoitteiden kohdalla erilaiset laadulliset mittarit kuvaavampia.

6.0 Muita huomioita

Epävarmasta maailmantilanteesta johtuen riskienhallinnan ja varautumisen rooli korostuu. Tarkastuslautakunta suosittelee, että valmiussuunnitelmaa käydään säännöllisesti läpi vastuuhenkilöiden toimesta ja päivitetään tilanteiden muuttuessa. Valmiussuunnitelmassa on tärkeää huomioida myös kyberturvallisuus.

7.0 Yhteenveto

Kuortaneen kunnan talous on hallinnassa ja taseessa on ylijäämää 5,68 milj. euroa. Taseen ylijäämä on kasvanut ja omavaraisuusaste parantunut. Suhteellinen velkaantuneisuus on laskenut ja lainakanta per asukas on keskimääräistä alhaisempi.

Kuntakonsernin tilikauden tulos on 3,8 milj. euroa ylijäämäinen. Kuntakonsernin lainakanta asukasta kohden oli tilikauden lopussa 5.855 euroa.

Tarkastuslautakunta kiinnittää yleisesti huomiota toiminnallisten tavoitteiden mitattavuuteen. Lautakunta suosittelee asettamaan selkeitä ja mitattavia tavoitteita, sekä mittareiden valinnassa kiinnitettävän huomiota siihen, että tavoitteet ja mittarit vastaavat toisiaan.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että talousarvion toiminnalliset tavoitteet ovat linjassa kuntastrategian kanssa.

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2021 Kuortaneen kunnanvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että valtuusto pyytää arviointikertomuksessa esille tulleista asioista vastaukset tulosalueilta niin, että ne voidaan käsitellä kunnanhallituksessa 1.10.2022 mennessä.

Kunnanhallituksen odotetaan ottavan kantaa kattavasti koko arviointikertomuksen sisältöön tulosaluiden kannanottojen lisäksi. Kunnanhallituksen käsittelyn jälkeen vastaukset tulee toimittaa tiedoksi kunnanvaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle, joka tarpeen mukaan voi vielä pyytää tarkennusta kannanottoihin.

Tarkastuslautakunta kiittää kunnan johtoa ja koko henkilökuntaa hyvästä yhteistyöstä vuonna 2021.

8.0 Allekirjoitukset

Kuortaneella 31. toukokuuta 2022

Hanna Yli-Kuha
puheenjohtaja

Seppo Palomäki
varapuheenjohtaja

Heikki Immonen
jäsen

Eila Kuusisto
jäsen

Mauno Sippola
jäsen